

Onderhandelingen over warmtenet mislukt, twijfels over aardgasvrij Amsterdam in 2040

AD/Algemeen Dagblad.nl 26 maart 2024 dinsdag 03:38 PM GMT

Copyright 2024 DPG Media B.V. All Rights Reserved

Length: 1046 words

Byline: Tim Wagemakers, Bart van Zoelen

Body

Pogingen om voor duizenden huurders de kostenstijging van het warmtenet terug te draaien, zijn op niks uitgelopen. Wethouder Zita Pels (Duurzaamheid) twijfelt nu voor het eerst hardop over de ambitie om per 2040 de hele stad aardgasvrij te maken.

Het hoge woord is eruit: voor het eerst twijfelt het Amsterdamse stadsbestuur hardop over de ambitie om al in 2040 met de hele stad aardgasvrij te zijn, tien jaar eerder dan de rest van het land. Dat schrijft wethouder Zita Pels (Duurzaamheid) in een brief aan de gemeenteraad over de problemen om het warmtenet betaalbaar te houden.

'Bezinning op onze ambitie om aardgasvrij te zijn in 2040 is op zijn plaats,' schrijft Pels. Door oppositiepartijen als JA21 en VVD werd al langer getwijfeld aan de haalbaarheid van de Amsterdamse klimaatplannen. Dat leidde tot verhitte debatten over biomassacentrales en de kosten van de keuze om de stad tien jaar eerder aardgasvrij te maken (minstens 14 miljard euro). Maar steeds hield de coalitie uit bezorgdheid over de opwarming van de aarde vast aan 2040 als eindstreep.

Dat wethouder Pels '2040' nu voor het eerst zelf ter discussie stelt, heeft alles te maken met <u>een hoog opgelopen conflict</u> over het warmtenet van energiebedrijf <u>Vattenfall</u> dat zich door grote delen van de stad slingert. Nu zijn in Amsterdam zo'n 55.000 huishoudens aangesloten op stadsverwarming, maar het was de bedoeling daar tot 2036 110.000 bestaande woningen aan toe te voegen. De woningcorporaties zouden tot 2027 de eerste tienduizend woningen voor hun rekening nemen .

Miljoenengaranties

Van die streefcijfers concludeert Pels nu dat ze 'uit beeld' zijn geraakt. Directe aanleiding is dat <u>Vattenfall</u> dit jaar de vaste kosten <u>in één klap met zo'n tweehonderd euro verhoogde</u>, van bijna 600 naar 800 euro. Dat was tegen het zere been van de corporaties, die huurders voor wie elk tientje telt hadden beloofd dat zij er niet op achteruit zouden gaan toen ze hun cv-ketel inruilden voor stadsverwarming. De corporaties besloten daarop helemaal <u>geen woningen meer aan te sluiten</u>.

De voorbije weken heeft Pels meerdere malen onderhandeld met de corporaties en <u>Vattenfall</u> over een regeling om de huurders te compenseren. Miljoenengaranties van de gemeente en <u>Vattenfall</u> moesten ervoor zorgen dat achtduizend recent op het warmtenet aangesloten huurders niet meer gingen betalen dan zij kwijt waren geweest aan gas. Het verschil zouden zij terugkrijgen via hun warmterekening.

Verschillende keren leek een akkoord in zicht, maar uiteindelijk bleek dinsdag dat de drie partijen het toch niet eens konden worden. 'Zeer teleurstellend,' schrijft Pels. Vorige week waren het nog de woningcorporaties die tegenstribbelden, dinsdag bleek dat <u>Vattenfall</u> niet akkoord ging omdat een nieuwe 'spoedwet' van klimaatminister Rob Jetten bij het bedrijf te veel onzekerheid oproept over het rendement van warmtenetten.

Pels komt binnenkort nog wel met een nieuw voorstel, in elk geval voor huurders in Noord, in de Gentiaanbuurt, de Van der Pekbuurt en de Molenwijk. Om de belofte na te komen dat zij er met het warmtenet niet op achteruitgaan, wil de gemeente de vaste kosten voor langere tijd afkopen bij *Vattenfall*.

De beste oplossing

Met de corporaties en <u>Vattenfall</u> is afgesproken dat zij het bijltje er niet helemaal bij neergooien. In de buurten Braak & Bosch (Nieuw-West) en de K-torens (Zuidoost) gaat de aansluiting op het warmtenet toch door. De bewoners gaan daarbij de lagere vaste kosten van vorig jaar betalen. Over andere woningbouwprojecten gaat de gemeente nog met de corporaties in gesprek.

De corporaties blijven woningen verduurzamen, schrijven ze. Als het betaalbaar kan, blijft een warmtenet volgens de corporaties voor veel Amsterdamse woningen de beste oplossing. Dat gaan ze per complex beoordelen.

Wethouder Pels heeft nog wel een appeltje te schillen met <u>Vattenfall</u> over de plotselinge verhoging van de vaste kosten. Amsterdam heeft in 2021 de AEB-aandelen in het warmtenet overgenomen om een lage prijs te kunnen garanderen. In de aandeelhoudersvergadering heeft Pels zich eind vorig jaar kwaad gemaakt over de kostenverhoging, maar <u>Vattenfall</u> hield voet bij stuk omdat de afspraak over lage tarieven alleen geldt als het afgesproken rendement wordt gehaald. Pels wil daarom meer weten over de manier waarop dat rendement wordt berekend.

Meer zekerheid

In de brief dringt Pels er verder op aan dat de rijksoverheid ingrijpt en de 'onderliggende oorzaken' voor de problemen met warmtenetten aanpakt. Politiek Den Haag werkt al jaren aan wetten die consumenten meer zekerheid moeten geven over de prijs van stadsverwarming. Het plan is onder meer dat warmtenetten voor tenminste 51 procent in publieke handen komen, iets waar <u>Vattenfall</u> fel op tegen is. Uit woede hierover kondigden de warmtebedrijven <u>eind 2022</u> al aan nieuwe investeringen in warmtenetten stil te leggen.

Minister Rob Jetten kwam maandag met meer informatie over de 'spoedwet' die hij had aangekondigd om de vaste kosten voor op het warmtenet aangesloten huishoudens te drukken. Van de maatregelen was al bekend dat ze pas volgend jaar ingaan. Ook leveren ze volgens een woordvoerder van Jetten aangesloten huishoudens hooguit een besparing van 'enkele tientjes' per jaar op.

Volgens de 'spoedwet' gaat toezichthouder ACM, die ervoor moet waken dat stadsverwarming duurder uitvalt dan gas, minder hoge kosten rekenen voor een gasaansluiting. Gevolg zal zijn dat ook de vaste kosten voor warmtenetten minder hoog mogen worden.

Onderhandelingen over warmtenet mislukt, twijfels over aardgasvrij Amsterdam in 2040

ACM gaat vanaf volgend jaar bijvoorbeeld uit van een minder duur onderhoudscontract voor de cv-ketel. Het servicecontract waar ACM tot dusver van uitging, is volgens Jetten niet meer representatief. Voortaan rekent ACM met de prijs van een gemiddeld onderhoudscontract, wat ruim veertig euro goedkoper is.

Verder wordt de verhoging van de belasting op aardgas voortaan niet meer meegeteld. Die belastingverhoging moest juist alternatieven voor gas stimuleren, maar stuwde onbedoeld via de koppeling aan de gasprijs ook de prijs van warmte geleidelijk op.

Voor de warmteleveranciers is het gevolg dat hun warmtenetten minder opleveren. De 'spoedwet' kan er zelfs toe leiden dat <u>Vattenfall</u> daar verlies op maakt. "Hierdoor kan <u>Vattenfall</u> waarschijnlijk niet meer de daadwerkelijke kosten voor stadswarmte volledig in rekening brengen."

Load-Date: March 26, 2024

End of Document